

Utbildningsinspektion i Lekenskolan Tärnstigens skola och Korsträskskolan förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Lekenskolans rektorsområde.....	2
Sammanfattande bedömning.....	3
Bedömning av resultaten.....	4
Bedömning av genomförandet.....	6
Bedömning av förutsättningarna	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Lekenskolans rektorsområde som omfattar Lenkenskolan, Korsträskskolan och Tärnstigens skola den 19–20 september 2006.. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen inom två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Älvsbyns kommun och Lekenskolan, Korsträskskolan samt Tärnstigens skola, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Lekenskolan, Korsträskskolan och Tärnstigens skola intervjuades rektorn, lärare i förskoleklass, årskurserna 2 och 6, speciallärare, fritidspedagoger, elevvårdspersonal, elever i årskurs 6 samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklass, årskurserna 1-3 och 6 samt ”förberedelseklass”. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Lekenskolas rektorsområde

Lekenskolan	Antal elever
Skolbarnsomsorg	55
Förskoleklass	11
Grundskola	174
Förberedelseklass	17

Korsträskskolan	Antal elever
Skolbarnsomsorg	28
Förskoleklass	8
Grundskola	48

Tärnstigens skola	Antal elever
Skolbarnsomsorg	36
Förskoleklass	20
Grundskola	72

Utbildningen i Lekenskolas rektorsområde omfattar Lekenskolan, Korsträskskolan och Tärnstigens skola. I rektorsområdet finns en rektor, tillika områdeschef.

Lekenskolan är belägen mitt i centrala Älvsbyn och består av dels en sammanhållen skolbyggnad samt en lokal för nyanlända ungdomar som benämns ”förberedelseklassen”, i intilliggande byggnad. Utbildningen omfattar 6 och 7- åringar, som benämns ”barnskolan” samt årskurserna 2–6 och en ”förberedelseklass” med elever från hela kommunen. Skolbarnsomsorgen är integrerad i verksamheterna. Den pedagogiska personalen består av två arbetslag och följer elevernas organisering i ”barnskolan” och årskurs 3 respektive årskurserna 4–6. ”Förberedelseklassens” personal ingår i båda arbetslagen.

Skolan saknar lokaler för träslöjd, hem- och konsumentkunskap samt idrott och hälsa. Eleverna får undervisning i dessa ämnen vid Parkskolan och Älvåkraskolan, belägna cirka en kilometer från Lekenskolan. Eleverna i årskurs 6 får även undervisning i språkvalet vid Älvåkraskolan. Flertalet elever bor i närområdet.

Korsträskskolan ligger cirka 20 km utanför Älvsbyns tätort med skog och natur i omedelbar närhet. Utbildningen omfattar ”barnskolan” och årskurserna 2–3. Vid Korsträskskolan finns ett arbetslag och eleverna är organiserade i

åldersblandade klasser, ”barnskolan” samt årskurserna 2–3. Skolan saknar lokaler för trä- och textilslöjd vilket har inneburit att eleverna får slöjd i årskurs 4, när de börjar i Älvsbyn

Tärnstigens skola är belägen i ett skogsområde cirka en kilometer från centrum. Skolan består av två villor, Sörgården respektive Mellangården. Utbildningen omfattar två grupper av ”barnskolan”. Vid Tärnstigens skola finns två olika arbetslag. Eleverna är boende i tätorten och till viss del i intilliggande byar.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Lekenskolan, Korsträskskolan och Tärnstigens skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att skolorna inom Lekenskolans rektorsområde har ett positivt och öppet arbetsklimat för såväl elever som personal. Skolorna präglas av en tanke om ”allas barn” och eleverna känner sig i huvudsak trygga i skolorna. Resultatet av arbetet med normer och värden når en liten skillnad i resultat. Korsträskskolan och Tärnstigen skola visar exempel på väl förankrat och fungerande arbete avseende normer och värden medan arbetet för Lekenskolan i huvudsak fungerar väl. Skolorna har erfaren personal och det förekommer många åldersblandade gemensamma aktiviteter på skolorna. I arbetet med elevers inflytande och påverkan bör skolorna öka möjligheten till inflytande och därmed också medvetenheten om när inflytande utövas.

Vid inspektionen framkommer att den enskilda läraren har god kunskap om varje elevs kunskapsutveckling. Arbetet med att utarbeta individuella utvecklingsplaner pågår vid skolorna som enligt inspektörerna måste intensifieras. I arbetet med särskilt stöd används exempelvis ”bonusår” som ett stöd för eleven. Under läsåret finns ett antal elever som går om en årskurs. Inspektörerna bedömer att skolorna behöver säkerställa de alternativa stödinsatser som ges för elever i behov av särskilt stöd. Vidare bör det samlade pedagogiska arbetet tydligare utvärderas i samtliga ämnen.

Utifrån förutsättningarna för rektorn med stor personalgrupp och flera åtskilda verksamheter är rektorn förtrogen med verksamheten i varierande grad på skolorna. Inspektörerna bedömer att rektorn behöver tydliggöra sitt ledningsansvar genom att utveckla kvalitetsarbetet, upprätta en arbetsplan samt medverka till att förbättra åtgärdsprogrammets kvalitet. Rektor behöver därutöver tydliggöra resultatuppföljning och utvärdering i sitt pedagogiska ledningsansvar.

Inspektörerna konstaterar vidare att eleverna överlag har tillgång till den utbildning de har rätt till. Resurser i form av personal och material är i huvudsak goda medan tillgången till datorer för att kunna använda informationsteknik som ett verktyg för kunskapssökande och lärande samt information och genomförande av modersmålsundervisning behöver förbättras.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

Skolorna har inte upprättat individuella utvecklingsplaner för alla elever (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Skolorna har inte upprättat en kvalitetsredovisning i enlighet med förordningens krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).

Lekensskolan saknar arbetsplan (2 kap. 23 § grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

Samsynen mellan arbetslagen i respektive skola och mellan skolorna.

Kännedom avseende kursplanernas mål.

Uppföljning och utvärdering av kunskapsutvecklingen i alla ämnen.

Formerna för och medvetenheten om elevernas inflytande.

Samverkansformer med föräldrarna.

Kvalitetsarbetet.

Rektorns resultatansvar.

Arbetet med stöd.

Åtgärdsprogrammets kvalitet.

Kompetensutveckling för personalen.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen/läroplanerna, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper, utveckling och lärande

Inspektörerna bedömer att verksamheterna i förskoleklassen samt årskurserna 1–6 ger eleverna möjlighet vid skolorna att utvecklas enligt läroplanens intentioner. Vid inspektionstillfället såg inspektörerna flera exempel på elevernas nyfikenhet, kreativitet och lust att lära.

Varje skola har egna modeller och har kommit olika långt i arbetet med att tydliggöra bedömningsgrunder för elever och föräldrar. I intervjuer bekräftar föräldrar och elever en varierad kännedom om målen. Enligt inspektörerna kan detta medföra att elevernas möjlighet att själva bedöma sina studieresultat inte utvecklas och att föräldrarnas möjlighet att följa elevernas kunskapsutveckling försvåras. Inspektörerna bedömer att skolorna bör förbättra arbetet med att tydliggöra bedömningsgrunder för måluppfyllelsen och informationen till elever och föräldrar.

Vid inspektionen framkommer att den enskilda läraren har god kunskap om varje elevs kunskapsutveckling. Språkutvecklingen hos yngre elever bedöms av personalen över åren vara lite sämre för pojkar än för flickor. Bland de yngre eleverna anser personalen också att pojkar visar mindre intresse för skolan och

är i större behov av stöd och hjälp än flickor. Flickorna tar genomgående ett större ansvar i skolan.

Specialpedagoger/speciallärare och klasslärare följer systematiskt elevernas språk- och läsutveckling samt genomför diagnoser av olika slag fastställda av barn- och utbildningsnämnden. Lekenskolan genomför även nationella diagnoser och de nationella ämnesproven i årskurs 5.

Tabell 1: Resultat av de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2005 och 2006 vid Lekenskolan. Siffrorna anger andelen elever i procent som uppnått målen i ämnesproven.

Nationella ämnesprov	2005	2006
Svenska	87	86
Engelska	84	89
Matematik	78	95

Källa: Uppgifter har hämtats från Lenkensskolan

Lenkensskolans nationella ämnesprov i engelska och matematik i årskurs 5 visar en förbättrad måluppfyllelse år 2006 i engelska och matematik. Andel elever som enligt skolans bedömning når målen i alla ämnen utgör för år 2005 67 procent och för år 2006 utgör andelen 81 procent. Inspektörerna ser positivt på att skolan redovisar andelen elever som nått målen i alla ämnen, men konstaterar samtidigt att någon redovisning av måluppfyllelsen i respektive ämne inte efterfrågas. Inspektörerna konstaterar en viss systematik för att följa elevernas kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik finns men någon tydlig uppföljning och analys av skolornas resultat av samtliga ämnen genomförs inte.

Normer och värden

Lekenskolans rektorsområde visar ett positivt och öppet arbetsklimat för såväl elever som personal. Skolorna präglas av en tanke om "allas barn" och eleverna känner sig trygga i skolan. Ett arbete vid Lekenskolan med tjej- och killgrupper har resulterat i en ökad förståelse för varandra och ett bättre språkbruk än tidigare år. Arbetet med normer och värden sker i den dagliga verksamheten där Korsträskskolan är ett bra exempel på ett väl förankrat arbete. Inspektörerna bedömer att resultatet av arbetet med normer och värden har gett god effekt vid skolorna.

Vid inspektionen framkommer att Lekenskolan tidigare har haft fall av kränkande behandling. Personal, elever och föräldrar uppger att när detta uppstår agerar skolan och kontaktar föräldrarna. Vid samtliga skolor i rektorsområdet finns en arbetsgång för att utreda och vidta åtgärder vid kränkande behandling. Vid Lekenskolan och Korsträskskolan finns mobbningsteam som verkställer utredning av omständigheter vid kränkande behandling och som vidtar åtgärder som krävs med stöd av rektorn. Förebyggande insatser bedrivs i det dagliga arbetet främst i de olika klasserna.

Kommunen har fastställt en gemensam likabehandlingsplan för alla verksamheter. Skolverket vill uppmärksamma Lekenskolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2 006:67). Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år.

Vid inspektionstillfället framkommer att några gemensamma ordningsregler för skolorna inte finns framtagna. Elever och personal uppger att de gemensamma ordningsreglerna mer är det som "sitter i väggarna". I några klassrum i Lekenskolan finns ordningsregler utarbetade för arbetet inom den enskilda klassen och inspektörerna kunde se ordningsregler uppsatta på väggen. Vid intervjuer framkommer en önskan om gemensam policy kring ordningsregler i syfte att all personal skall kunna ha samma förhållningssätt.

Skolverket vill i detta avseende uppmärksamma skolorna på att det från och med 1 juli, 2006 införts förändringar i skolformsförordningarna när det gäller ordningsregler i skolan. Rektorn har ansvar för att det finns ordningsregler för varje skola och att ordningsreglerna utarbetas och följs upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Det är viktigt att alla känner sig involverade i arbetet med att utforma dessa ordningsregler, så att alla kan känna sig solidariska med de överenskommelser som görs. Inspektörerna har delgivits att under pågående inspektion har skolorna fastställt gemensamma ordningsregler.

Skolverket vill också uppmärksamma skolorna på att det från och med 1 juli, 2006 införts förändringar i skolformsförordningarna när det gäller frånvarorapportering. Rektorn har numera ett skärpt ansvar för att en kontakt upprättas mellan skola och vårdnadshavare, om eleven utan giltigt skäl uteblir från skolarbetet. Vid Lekenskolan förekommer till viss del frånvaro som kan föranleda rektor att vidta åtgärder.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Pedagogisk verksamhet

Lenkenskolans rektorsområde har profilerat sig inom teknikämnet. Skolorna genomför prova-på verksamhet, kompetensutveckling för lärarna samt "Pillardagar" där man arbetar med uppfinningar och innovationer som avslutas med vernissage. Vid Korsträskskolan och Tärnstigens skola har teknikämnet anpassats för projekt som är lämpliga för de yngre eleverna. Vid alla skolor inom rektorsområdet bedrivs ett tydligt och målinriktat hälsofrämjande arbete. Många uteaktiviteter bedrivs i den intilliggande naturen och vid Lekenskolan sker dagliga promenader för eleverna då de har annan ämnesundervisning vid Älvåkraskolan.

Älvsbyns kommun erbjuder inte förskoleklass vilket berörs vidare under avsnittet Bedömning av förutsättningarna. De elever som är sex och sju år går i åldersblandade klasser som benämns, "barnskola". Dessa åldersgrupper arbetar både var för sig och tillsammans. Sexåringarna är inskrivna i skolan. Förskolans pedagogik med lek, skapande och barns eget utforskande präglar verksamheten för sexåringarna. Uteaktiviteter, bad och luncher samt teman utgör exempel på områden som eleverna genomför tillsammans. Enligt inspektörernas bedömning har sexåringarna en verksamhet som i huvudsak motsvarar

lagstiftningens krav på förskoleklassen och den strävar mot förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för förskoleklassen anger.

Vid skolorna är arbetslagen organiserade efter hur eleverna är organiserade och var skolorna är placerade. Vid Lekenskolan finns två arbetslag, dels förskoleklassen– årskurs 3 och årskurserna 4–6 det andra. Förberedelseklassen finns representerad i båda arbetslagen. Vid Korsträskskolan finns ett arbetslag och vid Tärnstigens skola två arbetslag, Sörgården respektive Mellangården. För övergångar mellan skolorna finns fungerande rutiner. Arbetslagens indelning i rektorsområdet försvårar förutsättningarna till att skapa en helhetssyn för elevernas lärande och utveckling. För att nå detta bedömer inspektörerna att skolorna bör fortsätta sitt arbete med att skapa en samsyn utifrån uppdraget bland all personal och att stärka samarbetet mellan arbetslagen

I rektorsområdet förekommer klassråd och elevråd i varierande omfattning vilket bekräftas i intervjuer med elever och personal. Eleverna upplever att de endast får vara delaktiga i frågor som rör aktiviteter och utemiljö men att de inte har något större inflytande över besluten. Vid Lekenskolan finns ett skolråd med elevrepresentanter från varje klass och där rektor ansvarar för att leda detta. Vid inspektionen ges exempel på inflytande över lärandet hos de yngre eleverna medan inflytandet är mer begränsat hos de äldre eleverna. Inspektörerna vill betona vikten av att skolan utvecklar elevernas förmåga att arbeta i demokratiska former i takt med stigande ålder och att formerna för och medvetenheten om elevernas inflytande bör förbättras.

Föräldrasamverkan och information till hemmen skiljer sig mycket mellan skolorna. Vid Korsträskskolan och Tärnstigens skola sker naturliga vardagliga kontakter mellan skola och föräldrar då dessa verksamheter rör de yngre eleverna. Tillfälle till samtal och information gör sig gällande på ett enkelt sätt och föräldrarnas engagemang i skolans verksamhet kan hållas levande på detta sätt.

Vid Lekenskolan har brukarråd ersatts med temakvällar. Klassföräldrarna kan direkt meddela intresse till rektor kring aktuella frågor. Vid sådana träffar bjuds alla föräldrar med intresse in. Inspektörerna bedömer dock att formella samrådsorgan med föräldrarna bör upparbetas vid Lekenskolan för att skapa de bästa förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.

I rektorsområdet finns en elevvårdsgrupp, som består av rektor, specialpedagogisk samordnare, skolsköterska, skolans specialpedagoger och i förekommande fall skolpsykolog och talpedagog. Teamet har regelbundna träffar.

Särskilt stöd till elever ges i övervägande del exkluderat, det vill säga utom den klass eleven tillhör. Inspektörerna vill betona vikten av att specialpedagogiska insatser i första hand skall ges inom den klass eller grupp eleven tillhör. Den specialpedagogiska kompetensen bör också användas till att utveckla lärandemiljöer utifrån ett inkluderande synsätt.

Skolorna har en arbetsgång för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Skolan kartlägger och identifierar elevers behov årligen. Rektor genomför klasskonferenser med berörda lärare och specialpedagoger/speciallärare där enskilda elevers behov diskuteras. Sammanställningen lämnas till en central specialpedagogisk samordnare som sedan fördelar resurser till rektorsområden. I Älvsbyns kommun finns en uttalad inriktning att resurser skall sättas in tidigt.

Enligt grundskoleförordningen får rektorn efter samråd med en elevs vårdnadshavare besluta att eleven inte skall flyttas till högre årskurs, om detta med hänsyn till elevens allmänna utveckling och i övrigt är lämpligast för eleven. Vidare får rektorn på begäran av en elevs vårdnadshavare medge eleven att gå om en årskurs vilket medför att elevens skolplikt upphör innan grundskolan fullföljs. Inom rektorsområdet ges möjligheten till ett "bonusår" vilket i praktiken innebär att eleven går om en årskurs. Som grund för att gå om ett år gör pedagogerna, enligt intervjuer, en bedömning av intellektuella eller sociala förmågor. Eleven kan exempelvis bedömas visa en social omognad eller uppvisa omognad i läs- och skrivprocessen. "Bonusåret" genomförs i samförstånd med föräldrarna. Skolorna har utarbetat konkretiseringar av kursplanemålen och inspektörerna vill uppmärksamma skolorna på att dessa konkretiseringar inte får bli uppnåendemål för en årskurs.

Inspektörerna vill uppmärksamma skolorna på att möjligheten att låta en elev gå om skall grundas på en individuell bedömning och får inte bli ett system i arbetet med elever i behov av särskilt stöd och inte i ett för tidigt skede. Elever har rätt till särskilt stöd för att kunna följa undervisningen även om de flyttas till nästa årskurs. Vidare vill inspektörerna betona att en målrelaterad skola skall organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och får stöd i sin utveckling. Skolorna behöver säkerställa de rutiner som finns för elever som befaras att inte nå målen.

Vid inspektionstillfället upprättas ännu inte individuella utvecklingsplaner inom Lekenskolans rektorsområde. Enligt intervjuer finns en osäkerhet hos personalen som avser syftet och rutiner avseende individuella utvecklingsplaner. Vidare efterfrågar personalen mer kompetensutveckling.

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev i samband med utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framtidsytande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framtidsytande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna, se vidare i Skolverkets Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner, SKOLFS 2006:10. Mot bakgrund av ovanstående vill inspektörerna framhålla vikten av att samtliga skolor inom rektorsområdet intensifierar sitt arbete med att upprätta individuella utvecklingsplaner för varje elev.

Vid skolorna finns olika rutiner för arbetet med åtgärdsprogram och olika blanketter används. Enligt samstämmiga uppgifter har alla elever i behov av särskilt stöd åtgärdsprogram. Vid inspektionstillfället framkommer dock att målen i programmen inte alltid är utvärderingsbara. Vissa av målen beskrivs som insatser vilket minskar möjligheten att utvärdera effekterna av insatserna. Insatser skrivs i generella termer utan tydliga delmål och elevers starka sidor tydliggörs inte. Inspektörerna bedömer att av resursteamets dokument skall det framgå att det är ett åtgärdsprogram och kvaliteten på innehållet i åtgärdsprogrammet bör förbättras så att målen är utvärderingsbara.

Inspektörerna vill uppmärksamma skolorna på att från och med den 1 juli 2006 har införts förändringar i skolformsförordningarna avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvar har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att en utredning inleds, om det framkommer

uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas.

Skolornas dokumentation och bedömning av elevernas kunskapsutveckling har olika modeller eller följer olika rutiner. Vid varje skola genomförs årliga diagnoser i språk, läs- och skrivutveckling samt i matematik. Det råder också en fokusering på ämnena svenska, matematik och engelska. Någon systematisk utvärdering av elevernas kunskaper i övriga ämnen i förhållande till kursplanernas mål genomförs inte. När skolorna inte har en modell och tydlig dokumentation för att följa kunskapsutvecklingen hos varje enskild elev försvåras övergångar mellan årskurserna eller byten av skolor för eleverna. Inspektörerna bedömer att skolorna i rektorsområdet bör förbättra arbetet med att följa kunskapsutvecklingen i samtliga ämnen.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet inom rektorsområdet behöver förbättras. Kvalitetsredovisningen skall tydligt innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats. En kvalitetsredovisning skall redovisa verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse samt vilka åtgärder som skolan tänker vidta för att öka måluppfyllelsen.

Rektorsområdet saknar en sådan kvalitetsredovisning. Skolorna gör dock utvärderingar som kommer från barn- och utbildningsnämnden. Dessa görs inom varje arbetslag enligt utvärderingsmaterialet "Hur bra är vår skola", vilket med fördel kan användas i kvalitetsarbetet. Rektorn sammanställer detta för varje skola och skickar därefter underlaget till en central handläggare för kvalitetsfrågor. Elever och föräldrar har deltagit i framtagandet av utvärderingarna genom att svara på enkätfrågor. Några lokala utvärderingar av det samlade pedagogiska arbetet framkommer inte vid inspektionen. Vid intervjuer uppfattas utvärderingen komma som en pålaga uppifrån som skall göras.

Inspektionen visar att skolornas lokala arbete inte dokumenteras och utvärderas på ett systematiskt sätt. Enskilda lärare genomför uppföljningar men en samlad bild av skolans resultat och koppling till nya mål framkommer inte. Skolans ledning bör arbeta för att även skolans målområden omfattas av kvalitetsarbetet och att kvalitetsarbetet blir ett verktyg för att öka måluppfyllelsen. Vidare vill inspektörerna uppmärksamma skolorna på att från och med kvalitetsredovisningen som avser läsåret 2006/07 skall även uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan redovisas i kvalitetsredovisningen.

Vid inspektionen framkommer att det inom rektorsområdets skolor finns olika uppfattningar om arbetsplaner. Vid Lekensskolan finns ingen arbets- eller verksamhetsplan skriven med formulerade verksamhetsmål. I Korsträskskolan finns en väl utarbetad verksamhetsplan med formulerade mål och vid Tärnstigens skola finns en målbeskrivning för Tärnstigens verksamheter.

Enligt grundskoleförordningen skall det för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen finnas en arbetsplan. Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Rektorn beslutar om arbetsplanen. Arbetsplanen skall

kontinuerligt följas upp och utvärderas. Inspektörerna bedömer att Lekenskolan måste upprätta en arbetsplan.

Skolans ledning och styrning

Vid Lekenskolans rektorsområde finns en heltidsanställd rektor med ansvar för tre åtskilda grundskoleverksamheter, skolbarnsomsorg och förberedelseklass. Rektorsansvaret omfattas av en stor personalgrupp. Till sin hjälp har han en assistent på 25 procent.

Rektorn är väl känd av eleverna och föräldrarna, särskilt vid Lekenskolan och förtrogen med verksamheterna i varierande grad. Rektorn använder skolutvecklingsgruppen som sitt stöd för ledningen av skolorna men personalen frågar emellertid efter ett ännu tydligare pedagogiskt ledarskap och tydliga utvecklingsområden.

Inspektörerna bedömer att rektorn behöver utveckla kvalitetsarbetet, upprätta arbetsplan och tydliggöra resultatuppföljning och utvärdering i sitt pedagogiska ledningsansvar.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Eleverna i Lekenskolans rektorsområde har överlag tillgång till den utbildning de har rätt till. Språkval påbörjas exempelvis i årskurs 6 och elevens val genomförs från årskurs 2. Skolorna har förutsättningar att genomföra undervisning i flertalet ämnen. Undervisning i trä- och textilslöjd genomförs i årskurs 4 och i Parkskolan, cirka en kilometer från Lekenskolan.

Inspektionen visar dock att undervisning i modersmål inte genomförs vid skolorna och svenska som andra språk genomförs inte vid Lekenskolan och Korsträskskolan. Enligt intervjuer finns i verksamheterna elever med flera andra modersmål än svenska. Skolverkets officiella statistik visar att ett antal elever vid skolorna är berättigade till modersmålsundervisning.

Kommunen genomför undervisning för nyanlända ungdomar i Lenkenskolans rektorsområde. Eleverna har det mesta av sin undervisning i "förberedelseklassen" men utifrån individuella förutsättningar deltar elever även inom ordinarie klassundervisning, framför allt i praktiska ämnen. Eleverna får undervisning i svenska som andra språk men någon undervisning i modersmål för eleverna i "förberedelseklassen" framkommer inte vid inspektionen. Elever med ryska, polska, somaliska med flera språk finns i "förberedelseklassen." Enligt grundskoleförordningen skall eleven få undervisning i sitt modersmål som ett ämne.

I kommunen finns inte förskoleklass som egen verksamhet utan ingår i begreppet barnskola/åldersblandad klass. Sexåringarna är inskrivna i grundskolan. Information till föräldrar om andra alternativ än barnskola för 6-åringar sker i varierande grad inom rektorsområdena. Inspektörerna bedömer

att kommunen behöver säkerställa att alla föräldrar ges information om de alternativ för 6-åringar som finns i kommunen.

I grundskoleförordningen framgår att i utbildningarna i grundskolan skall eleverna ha tillgång till böcker, skrivmaterial, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. Elevernas tillgång till datorer för att kunna använda informationsteknik som ett verktyg för kunskapssökande och lärande är dock begränsad. Supporten av datorer fungerar inte. Datorer som uppmonterats långt tidigare var ännu vid inspektionstillfället inte installerade och i användbart skick. Inspektörerna bedömer att elevernas tillgång till datorer behöver förbättras. Vidare kan tillgången och kvaliteten på delar av läromedlen förbättras.

Skolornas lokaler är välanpassade för den verksamhet som bedrivs. Korsträskskolan är en äldre byggnad som dock saknar hiss för elever med fysiska funktionshinder.

Personalresurser

Lärartätheten vid skolorna är högre jämfört med riksgenomsnittet. All pedagogisk personal har pedagogisk utbildning. Vid skolorna arbetar även en skolsköterska på deltid samt lärare som speciallärare men saknar adekvat utbildning i specialpedagogik. Inspektörerna betonar vikten av att verksamma speciallärare har specialpedagogisk utbildning.

Personalen anser att de för varje år får mindre av kompetensutveckling. Ofta genomförs kompetensutvecklingsdagar utifrån kommunala mål exempelvis individuella utvecklingsplaner, matematik, språket lyfter, genusprojektet med mera. Dessa dagar upplevs som bra och intressanta men minskar utrymmet för individuella kompetensutvecklingsbehov. Inspektörerna bedömer att skolorna bör tillgodose individuella kompetensutvecklingsbehov.

Datum	Ort
2007-02-14	Umeå

Marita Björkman
Solweig Bäckman